

TEFSİR

- *Kur'an ayetlerini Arap dili ve edebiyatı açısından tahlile tabi tutup kastedilen manayı tespit etmektir.
- Tefsir ilmi Arap dili ve belegatı ile ilgili bütün araçları kullanarak ve ayetleri çevreleyen her şartı dikkate alarak Allah'ın muradını ortaya koymaya çalışmaktadır.
- Sözlükte; keşfetmek, ortaya çıkartmak, beyan etmek, açıklamak, anlaşılır hale getirmek anlamlarına gelir.

TEVİL

- *Mesru bir sebep yada delile dayanarak ayeti zahiri manasından alıp kendisinden önceki ve sonraki ayete mütabik kitap ve sünnete uygun başka manalardan birine çevirmektir.
- Sözlükte; aslına dönmek anlamına gelir.
- Tevilin Şartları
- Tevile esas alınan mana, lafzın mutemel bulduğu, mecaz yoluyla da kendisine delalet ettiği manalardan olmalıdır.
- Yapılan tevیل manası açık bir nassa muhalif olmamalıdır.
- Tevil lafzın ilk akla gelen zahiri manasından alınıp başka manaya çekilmesine elverişli dini bir delile dayanmalıdır.
- Tevilin Çesitleri

BEVANI TEVİL *en uyguru
Arap dilinin kuralları dahilinde onları üretmektir. Subjektiftir.

BURHANI TEVİL
Nasları atın ve dilin önü kullanımı çerçevesinde katarak yorumları esas alır.-ibn Küsd-

İRFANI TEVİL
Tasavvuf erbabının kalbine sezgi, keşf ve ilham yoluyla oluşan bir bilgi türüdür.

TEFSİR VE TEVİL ARASINDAKİ FARKLAR

- *Tefsir peygamberimiz ve sahabeden gelir, kesindir. Tevil keskinlik ifade etmez.
- *Tefsir ayetlerin lafızlarında Tevil daha çok manasında görülür.
- *Tefsirde genelde tek bir anlam, Tevilde yoruma açık olması nedeniyle birçok anlam vardır.
- *Tefsir lafızların zahiri manalarını, Tevil içsel anlamlarını ortaya çıkarır.

TERCÜME

* Bir kelâmın manasını diğer bir lîsanda dengi ^{bir tabir} ile qayn ifade etmektir.

LAFZİ (HARFİ) TERCÜME

Tercüme edilecek olan metindeki her kelîmenin birer birer ele alınıp onların yerine gerektikçe diğer dîldeki lafızların iyice gözden geçirilip yerine konması şeklinde yapılır.

TEFSİRİ TERCÜME

Tercüme edilecek olan metindeki gaye ve maksatların güzel bir şekilde ifade edilmesidir.

MEAL

* Sâzûn manasını her yönüyle degilde biraz eksik ifade etmek

* İlk Türkçe meal çalışması Samanoğulları tarafından yapılmıştır.

* En eski Kurban meali Samanoğlu Emiri Mansur b. Nuh tarafından yapılmıştır. (Farsça)

MÜFESSİR

* Kurlan-ı Basında sonuna kadar ayet ayet ele alıp belli bir yöntemle açıklanmaya çalışan kişi demektir.

Müfessirliğin Kriterleri

Nüzul sebeplerini bilmeli

Keskin zeka ve kuvvetli bir muhakeme gücüne sahip olmalı

Arap dilini çok iyi bilmeli

Sünneti iyi bilmeli

Tefsir yaparken şahsi bir maksadı veya beklentisi olmalı

icinde yaşadığı toplumun ve toplumun meselelerini bilmeli

Kurlan-ı Kerim'i etkin bir bakış açısıyla bilmelidir.

H2. PEYGAMBERİN KUR'AN'I TEFSİRİ

MÜCMELİN TEBVİNİ - açıklanmak, beyan etmek

Anlamında kısmen kapalılık olan nassı açıklaması
ahkam, gayb, yaratılış, kader, kıyamet vb. konular.

MÜPHEMİN TAFSİLİ - birşeyi ayrıntılarıyla anlatmak.

Ayetteki zamirlerin kimi, neyi ifade ettiğini açıklaması

MUTLAKIN TAKYİDİ - sınırlanmak

Ayetin anlamını belirgin hale getirilmesi

Kur'an Allah Rasülü'nün sünnetiyle takyid edilmiştir.

MÜŞKİLİN TANZİHİ - açıklığa kavuşturmak

Ayetler arasında tezat gibi görünen hususları açıklaması

KUR'AN'DA BULUNMAYAN HÜKÜMLER KOYMAJI

Nikah, miras, avlanma vb. gibi konularda hüküm koyması

* Peygamberimizin tefsirinin iki önemli işlevi TEBVİN ve TEEZİRİ'dir.

SAHABE DÖNEMİ TEFSİRİ

Bir grup tefsirden kaçınmışlar rey ile tefsire karşı çıkmışlardır.

Bir grup ise nakil bulunmadığı durumda kendi icthatlarıyla
Kur'an'ı tefsir etme cihetine gitmiştir.

→ Kur'an'a, Resulullah'ın sünnetine başvuruyorlar şayet aradıkları
nisi bulamazlarsa kendi icthatlarıyla tefsir ediyorlardı.

Dönemin Genel Özellikleri

- Kur'an'ı ayet ayet bastan sona tefsir etmemişlerdir.

Tefsirleri daha çok garip, müğlak, müphem, müşkil ve mücmel
lafızlarla sınırlıydı.

- Sahabiler arasında zaman zaman bir kısım ihtilaflar
ortaya çıkmıştı. Ancak bu ihtilaflar tezat ihtilafı olmayıp
tenevvü (çeşitlilik) ihtilafıydı.

Ahkam ayetlerinden hüküm istinbatında bulunmuşlardır.
Tefsir bu dönemde henüz tedvin edilmemiştir.

Ayetin nüzul sebeplerini açıklamışlardır. Onların en
önemli özelliği ayetlerin inmesine sebep olan olaylara
şahit olmalarıydı.

Abdullah b. Abbas → Hibrul ümme (Ümmetin Bilgini) / Tercümanul Kur'an

Abdullah b. Mesud → Kufe Tefsir Mektebinin kurucusu (Yazma) ^{muhtaf}

Ubey b. Kab → Vahiy katibi ve kıraatte otorite idi

Ali b. Ebî Talib → Kur'an'ı ezbere bilmesi ve Hz. Peygamber'in
açıklamalarını iyi bilmesi / Ahkam konusunda
özellikle

TABIUN DÖNEMİ TEFSİRİ

TEFSİR EKOLLERİ VE TEMSİLCİLERİ

Mekke Tefsir Ekolü: Abdullah b. Abbas } "mevali"dirler
Medine Tefsir Ekolü: Ubey b. Kab } arap dinleyen müslüman
Kufe Tefsir Ekolü: Abdullah b. Mesud }

Dönemin Genel Özellikleri

- Kur'an-ı Kerim bastan sona tefsir edilmeye başlanmıştır.
- Kelime açıklamaları yanında, geniş fıkhi izahlar, ayetlerden istinbat ve istidlal yoluyla çıkarılan hükümler ve tarihi bilgilerde yer almıştır.

Tabiunlar Ehli Kitap olimlerine çokça başvurmuşlardır. Bu nedende israiliyyot denilen gayri islami bilimler daha çok bu dönemde Kur'an tefsirine girmiştir.

Tefsirdeki israiliyyot

İslam'a girmiş, özellikle tefsire girmiş olan Yahudi, Hristiyan ve başka dinlere ait kültürlerle, dinin lehine yada aleyhine uydurulup Hz. Peygamberle izafe edilen her türlü haber

TEFSİRİN TEDVİNİ

- Hadise birlikte tedvini
- Tefsirin müstakil olarak tedvini
- * Kur'an'a dair nakilleri bir araya toplayarak onu bastan sona tefsir eden ilk şahsın Mukatil b. Süleyman olduğu bilinmektedir.

Tedvin Dönemi Müfessirleri ve Tefsirleri

Mukatil b. Süleyman → et Tefsirul Kebir

Sufyanus Sevri → Tefsiru's Sevri

Yahya b. Sellan → Tefsiru Yahya

Ferra → Meanil Kurlan

Ebu Ubeyde → Mecazul Kurlan

Abdulrezzak b. Hamman → Tefsir.

* Hepsi filolojik dilbilimsel tefsirlerdir.

Kelimelerin anlamları üzerinde çokça durulmuştur. Ayrıca Sebeb-i nüzuller, nasih-mensuh, kıraat ve tıh bu tefsirlerde yer almıştır.

TEFSİR GEŞİTLERİ

RİVAYET TEFSİRİ

Kur'an'ı Kur'an, Hz Peygamber'in sünneti ve seletin açıklamaları ile tefsir etmektir.

Me'sur Tefsir / Nakli Tefsir

DİRAVET TEFSİRİ

Sadece rivayetlere bağlı kalmayıp din, dil, edebiyat, mantık, kıyas ve başka ilimlere dayanılarak yapılan tefsirdir.

Rey Tefsir / Akli Tefsir

NİTELİKLERİNE GÖRE

TEFSİRLER

KLASİK TEFSİR EKOLLERİ

19. yy öncesi

- Mezhebi Tefsirler
- İşari Tefsirler
- Fikhi Tefsirler

GAĞDAŞ TEFSİR EKOLLERİ

19. yy sonrası

- Konulu Tefsir
- İctimai Tefsir
- Edebî Tefsir
- Tarihi Tefsir
- Bilimsel Tefsir

KLASİK TEFSİR EKOLLERİ

a. MEZHEBİ TEFSİR / KELAMİ

Mutezili Tefsirler;

- Mutezile'nin bazı ilkesinin etkisi görülür.
 - Özellikle TEVHİD ve ADALET prensibine göre temellendirmişlerdir.
 - Akılda en planda tutmuşlardır.
 - AKIL ile sahih nakil (nass) birbirleriyle ulemez.
- Zemahşeri → Kessaf

Şia Tefsirleri

İmamîye Şiasının Kur'an anlayışı iki gruba ayrılır.

AHBAZİYYE / EHLİ ESER

Müslümanların kıyomete kadar ihtiyacı duyacakları herşey Kur'an'da mevcuttur. Ama bunu herkes anlayıp yorumlayamaz. Kur'an'ı anlamak için Ehlî Beyt imamlarının haberlerine başvurmak gerekir.

Harici Tefsirler;

Tefsir ve teville ihtiyacı olmadığını benimserler ancak kendi görüşlerini yansıtmak ve ispat edecek konularda tevilden kaçınmazlar.

Görüşleri tefsirlerinde etkili olmuştur.

USULİYYE / EHLİ REV

Kur'an sadece nihayetler ışığında anlaşılabilen kaynak değil kendi başına anlaşılabilir müstakil bir kaynaktır.

- Şeyh Müfid

b. İŞARI (TASAVVUFİ) TEF SİRLER

Ayetlerin zahiri manalarından ziyade mutasavvıfın keşf ve ilham yoluyla elde ettiği bilgiyle yorumlamasını ifade etmektedir. Bir anlamda metnin batını anlamının keşfidir.

İşari Sufi Tefsir

Ayetlerin mutasavvıfların ilham ve keşf yoluyla elde ettikleri ve zahiri manaya ters düşmeyen batını bilgiyle tefsir edilmesidir.

Nazari Sufi Tefsir

Felsefîleşmiş nazari tasavvuf ehlinin nazariyelerini desteklemek için ayetlere getirdikleri batını söhvi yorumlardır.

Önemli İşari Tefsirler

- Tusteri → Tefsirul Kur'anil Azim
- Sülemi → Hakaiküt Tefsir

c. FIKHI (AHKAM) TEF SİRLER

Kur'an'da ibadet ve hukukla ilgili ayetlere "ahkam ayetler" denir. Fikhi tefsir, Kur'an'daki ibadet, muamelat ve ukubat ile ilgili amele yönelik ayetleri yorumlayan akıma verilen isimdir.

Bazı Ahkam Tefsirleri

- İmon Sofii → Ahkamu'l Kur'an
- Kurtubi → El Cami'li Ahkami'l Kur'an

LUGAVİ (FİLOLOJİK) TEF SİRLER

Lafızların ve cümlelerin delaletini, Kur'an'ın üslubunu, dil inceliklerini, Kur'an metnindeki iç bütünlüğü dikkate alan tefsirlerdir.

Bazı Lügavi Tefsirler

- İbn Kuteybe → Garibul Kur'an
- Ragıb el İsfahani → el Mütredat fi Garibul Kur'an
- Ferra → Meanil Kur'an

ÇAĞDAŞ TEFSİR EKOLLERİ

A. KONULU TEFSİR EKOLÜ

Kur'an'da ki bir konuyu Kur'an'ın temel hedef ve ilkelerine uygun olarak belli usuller çerçevesinde bütüncül tefsir edilmesidir.

* Konuyu bütüncül bakıp hata yapma ihtimalini ortadan kaldırmak, azaltmak istemişlerdir.

KONULU TEFSİR / TEFSİRÜL MEVZU

B. İCTİMAİ TEFSİR

Kur'an'ın mesajını doğrudan bütüncül olarak insanlara ulaştırmayı ve toplumdaki sosyal, siyasal ve kültürel sorunlara Kur'an'dan çözüm üretmeyi amaçlayan tefsirlerdir.

İctimai tefsir ekolünün eleştirildiği bazı noktalar vardır:

- pozitivistimin fazla etkisinde kalarak akla genelde fazla önem vermişler ve hatta bazen onu naklin önüne geçirmişlerdir.
- Buhari ve Müslim gibi muhaddislerin sahih olarak kabul ettiği hadisleri reddetmişlerdir.
- sahihliği tescillenen ahad haberleri reddetmişlerdir.
- lafızların zahirine ters düşecek yorumlara gitmişlerdir.

Muhammed Abdüh → Tefsir-u Cüz'i Amme

Seyyid Kutub → Fıılali'l Kur'an

Resid Rıza → Tefsirü'l Menar

C. EDEBİ TEFSİR

Kur'an'ı Kerim'in dil, belagat, icaz ve lafızların anlamlarına yönelik yapılan tefsirlere denir. Kur'an'ın lügat çalışmasının yanında anlam çalışmasında yöneliktir.

D. TARİHİ TEFSİR

Kur'an'ın Nuzul sırasına göre tefsir edilmesini amaçlayan yöntemdir. Peygamber'in sünneti ile Kur'an'ın inisi arasında tam bir paralellik olduğunu ve dolayısıyla Kur'an'ın böyle tercüme edilmesi gerektiğini savunan tefsir ekolüdür.

E. BİLİMSEL (İLMI) TEFSİR

Kur'an'da ki evren insan ve canlılarla ilgili KEVİNİ AYETLERİN pozitif bilimlerin verileriyle tefsir edilmesidir.

Gazzali, Ebul Fadl el Mursi, Suyuti önenli temsilcilerindedir.

Cevheri, Tantavi → el Cevahir fi Tefsir'il Kur'an

Ahmed Muhtar Paşa → Serairü'l Kur'an

KUR'AN'IN NÜZÜLÜ VE METİNLEŞMESİ

Kur'an'ın Nüzülü: VAHİY

Sözlükte; gizli ve süratli bir şekilde bildirmek, seslenmek, fısıldamak gibi manalara gelir.

Terim olarak; Yüce Allah'ın insanlara ulaştırmasını istediği mesajlarını peygamberlerine alışılmışın dışında gizli bir yolla süratli bir şekilde bildirmesidir.

Vahyin Özellikleri

METLÜV (Okunan)

Kur'an-ı Kerim

(GAVRİ METLÜV (Okunmayan)

Hadisler / Sünet

Vahyin Geliş Şekilleri

1. Hz. Peygamber'in uyurken gördüğü sadık rüyalar; er rüya es sadika
2. Hz. Peygamber uykudayken Cebrail'in vahiy getirmesi; Kevser S. er rüya es saliha
3. Hz. Peygamber uyanırken meleğin görünmeksizin onun kalbine ilahi vahyi ilka etmesi
4. Cebrail'in insan suretinde vahiy getirmesi. "Diyye el Kelbi" suretiyle
5. Cebrail'in görünmeden cingirak sesine benzer bir sesle vahiy getirmesi
6. Cebrail'in asli suretiyle görünerek vahiy getirmesi; ilk vahiy miraç
7. Hz. Peygamber uyanırken Allah ile arasında perde olmak suretiyle görüşerek vahiy alması; miraç hadisesi

Vahye Ait Bazı Terimler

Hadari: Yerleşik durumdayken gelen vahiy

Seferi: Yoldalık ve savaş sırasında gelen vahiy

Nehari: Gündüz inen vahiy

Leyli: Gece inen vahiy

Sayfi: Yaz mevsiminde inen vahiy

Şitari: Kış mevsiminde inen vahiy

Neumi: / Fırası: Yatağında uykudayken gelen vahiy

Ardi: Yer yüzündeyken inen vahiy

Semai: Semada inen gelen vahiy

Vahyin Yazıldığı Malzemeler

- Hayvan derileri

- Tahtadan levha

- Bez parçaları

- Hurma dalları

Taşlar

Kürek kemikleri

Gonak cömlek parçaları

Kağıt porsömenler (Kırtas)

Vahiy Katipleri

Mekke'de → Abdullah b. Sad b. Ebi Sarh

Medine'de → Übeyy b. K'ab

Vahyin Nüzul Aşamaları

Vahyin Yüce Allah'tan Hz. Peygamber'e inşine kadar olan nüzul aşamaları şunlardır:

Levh-i Mahfuz'a inmesi gaybi konudur.

Beştü'l-izzet'e inmesi: yakın semaya inmesi

H2. Peygamber'e inmesi: 23 yıl süren bir zaman diliminde inmiştir. Kur'an parça parça indirilmiştir
"Tencimul Kur'an" terimiyle ifade edilir.

KUR'AN'IN MUSHAFLAŞMA SÜRECİ

KUR'AN'IN EZBERLENMESİ

H2. Peygamber'in Ezberlenmesi

Sahabenin Ezberlenmesi

KUR'AN'IN YAZIMI, TOPLANMASI VE GÖZALTILMASI

- Hz. Peygamber Kur'an'ın sadece ezberlenmesiyle yetinmemiş aynı zamanda onu yazdırmıştır. Yazılan nüsha Hane-i Saadette muhafaza edilmiştir.

- Hz. Ebubekir zamanında olan Yemame Savaşı nedeniyle çok sayıda Kur'an sahibinin şehit edilmesiyle Kur'an'ın cilt haline getirilme fikri ortaya atılmıştır. Kur'an'ı bir araya toplamak için Zeyd b. Sabit başkanlığında bir heyet kurulmuştur.

* İlk kez Hz. Ebubekir zamanında Zeyd b. Sabit tarafından iki kapak arasına dınmış ve yazdırılan bu Kur'an'a MUSHAF denilmiştir.

Yanında Kur'an'dan pasaport bulunan herkesten bunları getirmelerini istemiş ancak bazı şartlar koymuştur. Bu şartlar;

- Getirilen sayfalar ezberlenmiş olacak
- Hz. Peygamber'in huzurunda yazılmış olacak
- Buna en az iki kişi şahitlik edecek.

İki kapak arasına toplanan bu Kur'an Hz. Ebubekir'den, Hz. Ömer'e oryanda kızı Hafsa'ya intikal etmiştir.

- Kur'an Hz. Osman döneminde istinsah ve tektir edilmiştir. (Cesetleme)

* Hz. Osman istinsah için bir heyet kurmuştur. Heyette

Zeyd b. Sabit

Abdullah b. ez-Zübeyr

Said b. el As

Abdurrahman b. Haris bulunuyordu.

* Heyet şu prensiplere göre çalışmıştır.

1. İstinsahta Hz. Ebubekir zamanında toplanan Mushaf esas alınacaktır.
2. Arza-i ahire (Hz. Peygamber'in son orzda okuması olduğu bir harf) dikkate alınacak geriye kalan 6 harf alınmamıştır.
3. ihtilaf olması durumunda Kureyş Lohsesi dikkate alınacak
4. Özel not ve kayıtlar Mushaf'lara yazılmayacak

Bir nüsha Medine'de kalıyor. "Mushaful İmam"

Bu mushaf'lara uymayan özel mushaf'lar imha edilmiştir.

SURE

Sözlükte; yüksek rütbe, mevki, şeref, yüksek bina anlamlarına gelir.

Terim olarak; Ayetlerden meydana gelen başı ve sonu bulunan müstakil kurlar parçası demektir.

- *Kurlar'ın Kerim'de 114 sure vardır.
Ubey b. Kab'a göre 87'si Mekki, 27'si ise Medenîdir.
- *Surelerin en uzununu 286 ayeti olan Bakara Suresi en kısası ise 3 ayeti olan Keşşer Suresidir.
- *Kurlar'ın surelere ayrılması tevkitidir, vahye dayanır.
- *Bütün halinde inen ilk sure Fatiha Suresi
Bütün halinde inen son sure Nasr Suresidir.
- *Surelerin tertibi konusunda farklı görüşler vardır. ^{→ çoğunluk}
 - Surelerin tamamının tertibi Hz. Peygamber'e dayanır (Tevkiti)
 - Surelerin tamamının tertibi sahabe'nin ichtihadi ile olmuştur.
 - Bir kısmı tevkiti bir kısmı sahabe ichtihadi ile olmuştur.
- *Surelerin tasnifi uzunluklarına göre yapılmıştır.

1. **Sebut tuveli**: En uzun yedi sure; Bakara, Ali İmran, Nisa, Maide
2. **Mil'un**: - Secde suresinin sonuna - Enam, Araf, Enfal, Tevbe
3. **Mesani**: Ayet adedi yüzden az olan surelerdir. {Ahzab başında}
4. **Mufasssali**: Musof'ın son bölümü {Kaf başında} {Kaf başına}

MEKKİ VE MEDENİ SURELERİN ÖZELLİKLERİ

MEKKİ SURELER

- icinde "kello" lafzı olan
- Secde ayeti ihtiva eden
- Bakara haric, Adem ve İblis kıssası olan
- Bakara ve Ali İmran haric, huruf-i mukatta
- Bakara haric, peygamberlerin ve geçmiş milletlerin kıssaları yer alan
- Muhteva olarak; kısa ve veciz bir anlatıma sahip, Allah, ahiret, iman, cennet cehennem tasvirleri bulunan, iyi ahlak ve doğru yolda olmayı teşvik eden, tevhidi vurgulayan, şirk reddeden, kasemlerin (yemin) olduğu surelerdir.

Surelerin Mekki-Medenî Oluşları Konusunda 3 farklı Görüş

1. Vahyin indirildiği mekân dikkate alınarak yapılan taksim
2. Muhatapları dikkate alınarak yapılan taksim
3. Hicret dikkate alınarak yapılan taksim*

MEDENİ SURELER

- Feriata konulması ve uygular masına yönelik esaslar vardır.
- İkâdet, muamelat, cemiyet ilişkileri, cihad konuları vardır.
- Dini hakikatler geniş bir anlatımla dile getiriliyor.
- Ehli kitabı imana davet eden münafıkları ikaz eden, müminleri doğru yola çağıran surelerdir.

KUR'AN'IN OKUNMASI

YEDI HARF MESELESİ /el EHRUFUS SEBA

- *Yedi harf Arabî'nin meşhur 7 lehcesidir.
- *Aynı manaya gelen 7 farklı kelimedir.
- *Meşhur 7 imanın kıraatidir.
- *Yedi harften nokta yedi vecihtir.
- *Emir, nehiy, helal, haram, muhken, mutesabih, emsal konularını ifade eder.
- *Kur'an'ın bazı kelimelerdeki okuyuş farklılığını ifade edip, anlamda bir gelişki ve farklılığa sebep olma.

KIRAAT İLMİ

- *Kur'an kelimeleri üzerinde med, kasr, hareke, sükun, nokta ve irak yönünden farklı okuyuşlara denir.
- *10 kıraat imamının kıraatı /Kıraat-ı Aşere
- *Bugün müslümanların çoğunluğu Kur'an'ı Aşim kıraatının HAFS rivayetine göre okumaktadır.

Kur'an-ı Kerim'in Okuyuş Şekilleri

TAHKİK: Her bir harfin hakkını tam vererek okumaktır. Hassasiyetin en son hakkını kullanarak Kur'an'ı okuma tarzıdır. (imkânı)

HADR: Kur'an'ı tecvid ve kaidelerine uyarak hızlı bir şekilde okumaktır.

TEDVİR: Tahkik ile hadr arasında bir okuyuş tarzıdır. Orta bir yol izlenir.

KUR'ANİ İLİMLER

NÜZUL SEBEBİ / SEBEB-İ NÜZUL / ESBAB-İ NÜZUL

Ayetin indiriliş sebebi / Ebbabın Nüzul

Nüzul Sebebinin Faydaları

- Bu ilim sayesinde Kur'an'da emredilen şeylerin hikmeti anlaşılabilir.
- Şüphe ve yanlışlıklar izale edilmiş olur.
- Hısr tevehhümü ortadan kalkar. Kur'an'da ki hüküm ve haki-katların sadece bir olaya, bir şahsa, belli bir zamana ait olmadığını kıyamete kadar gerekli ve geçerli olduğu öğrenilir.
- Ayetin ihtiva ettiği hükümü tahsis eder.
- Vahyin tespitine, anlaşılmasına, ezberlenmesine kolaylık sağlar.

NASİH - MENSUH MESELESİ

Nasih: bir nassın hükmünü daha sonra gelen bir nass ile kaldırmaktır.

Sözükte; yok etmek, gidermek, değiştirmek, tedvil etmek

★ Hükümü kaldırılmış olan ayete **Mensuh**, hükümü ortadan kaldıran ayete **Nasih** denir.

★ Kur'an'da ki neshin üsütleri:

- hükümü mensuh metni baki ayetler
- hükümü baki metni mensuh ayetler
- hem metni hem de hükümü mensuh ayetler

MUKHEM - MÜTEŞABİH MESELESİ (Ali İmran - 7)

Mukhem: manası kolayca anlaşılabilen, tek bir anlama sahip ayet

Mütesabih: manasında kapalılık bulunan ve birden fazla anlama gelebilen ayetlere denir.

Mütesabihlik; lafız da, manada, lafız ve mananın her ikisinde de olabilir.

Selef mezhebi:

Allah'ın mütesabih sıfatları bilinir gibi görülsede bu sıfatların Allah'a isnadı beser ovasından imkansızdır.

Halet mezhebi:

Belli usul ve kurallar çerçevesinde tevtil edilebilir. Allah'ın zatına yakışır bir manaya homledilebilir.

EMSALÜ'L KUR'AN / KUR'AN'DA MESELELER

Ayetlerde ki mana ve maksadın insan ruhunda iz bırakan ve hayranlık uyandıran biçimde özlü olarak ifade edilmesidir. Kur'an Mesellerini ele alır.

TENASÜP VE İNŞİCAM

Kur'an ayetlerinin yada surelerinin birbirleriyle olan lafız veya mana ilişkilerini inceleyen Kur'an ilmidir.

AKSAMUL KUR'AN / KUR'AN'DA YEMİNLER

- Arapların hayatında yeminin önemi büyüktür. Kur'an bu üslubu muhafaza etmiştir.
- Allah ayet ve delillerini yeminle tekid etmiştir.
- Yemin edilen şeyin kadar kıymetine işaret etmek, yemin ederek dinleyenlerin dikkatini çekmek

KISASUL KUR'AN / KUR'AN'DA KISSALAR

Kur'an'da "kasas" kelimesi kullanılmaktadır. Bu kelimeyle geçmiş peygamberler ve ümmetlerin başından geçmiş ibret alınacak olaylar kastedilir.

HAKİKAT VE MECAZ

Kur'an'da bazı kelimeler hakiki manasında olduğu gibi, bazı kelimeler mecaz anlamda kullanılmıştır.

AMM VE HASS / GENİŞ VE DAR ANLAM

Hass'in hükmü sınırlı sayıda fertler için kesindir. (Dar)
Amm ise bütün fertleri istisnasız kapsayan lafızdır. (Geniş)

MÜPHEMATÜL KUR'AN / KUR'AN'DA MÜPHEMLER

Müphem: isimleri doğrudan zikredilmeyip ism-i mevsul, zamin, künye, lakap ve sıfatla kapalı bir şekilde ifade edilen lafız demektir.

MÜCMEL VE MÜBEYYEN

mücmel: açıklama yapılmadıkça kendisinden kastedilen mananın anlaşılmodığı lafızdır. (gayb, kıymet, cennet-cehennem gibi)
mübeyyen: açıklamak, beyan etmek demek
Kapalılıkları açıklanan ayetlere mübeyyen denir.

MÜŞKİLÜ'L KUR'AN / KUR'AN'DA GELİŞKİ VEHMI

İlk bakışta sanki ihtilafıymış gibi görünen ayetleri inceler. Geliski varmış gibi görünen ayetler olabilir ancak Kur'an'da gelişki yoktur.

SİYAK VE SİBAK

Bir ayetin kendisinden önceki veya sonraki ayetlerde oluşturduğu anlam bütünlüğüne denir.

İCAZÜ'L KUR'AN / KUR'AN'IN MUCİZE OLMASI

İcaz: sözlükte ağız bırakmak
mucize: bir şeyin benzerini getirmekten ağız bırakılan şeyce denir.

VÜCUH VE NEZAIR

Vücu: aynı kelimenin farklı yerlerde farklı anlamlara gelmesi
nezair: birçok farklı kelimenin aynı manayı ifade etmesi